- 0. Na list z nalogami in na list z rešitvami napišite svoj priimek in ime ter vpisno številko. Na koncu oddajte list z nalogami, list z rešitvami in tabelo ukazov M68HC11 na katero ne pišite (2 točki)
- 1. Za primer 5-stopenjskega cevovoda kot je bil razložen na predavanjih odgovorite (kratko z enim stavkom):
  - a) Kdaj pride do cevovodne nevarnosti? (4 točke)
  - b) Naštejte vrste cevovodnih nevarnosti! (4 točke)
  - c) Kdaj nastane kontrolna cevovodne nevarnosti? (5 točk)
  - d) Za naslednje tri ukaze, ki se izvedejo eden za drugim, napišite ali pride do cevovodne nevarnosti in če da, do kakšne in pri katerem ukazu. (7 točke)

```
ADD R2, R3, R5 : R5 \leftarrow R2 + R3
ADD R2, R4, R6 : R6 \leftarrow R2 + R4
SUB R5, R6, R8 : R8 \leftarrow R5 - R6
```

- 2. Računalnik s frekvenco ure 1,25 GHz ima pomnilniško hierarhijo, ki jo sestavljata predpomnilnik in glavni pomnilnik. V predpomnilniku predvidevamo verjetnost zadetka 92%, čas dostopa do glavnega pomnilnika pa je 55 ns. Koliko urinih period sme trajati dostop do predpomnilnika, če želimo da CPE vidi povprečni dostopni čas 6 ns do celotne hierarhije? (18 točk)
- 3. V računalniku z 32-bitnim pomnilniškem naslovom in dolžino pomnilniške besede 1 bajt imamo direktni predpomnilnik velikosti 512 KB in velikostjo bloka 64 Bajtov.
  - a) Koliko blokov vsebuje predpomnilnik? (4 točk)
  - Kako velik je kontrolni del predpomnilnika, če zanemarimo dodatne bite (umazani bit, veljavni bit, itn)? (5 točk)
  - V kateri blok predpomnilnika (desetiško) se preslika vsebina s pomnilniškega naslova 0FF8008F(hex)? (6 točk)
  - d) Kako velik bi bil lahko predpomnilnik, če bi namesto direktnega uporabili set-asociativni predpomnilnik z E=2 in bi želeli enako verjetnost zadetka? **(5 točk)**
- 4. Računalnik ima navidezen pomnilnik z ostranjevanjem in enonivojsko preslikavo navideznih naslovov v fizične. Čas dostopa do glavnega pomnilnika je 40ns. Velikost strani je 64KB, verjetnost napake strani je 0,8\*10<sup>-5</sup>. Izračunajte povprečni dostopni čas kot ga vidi CPE, če je čas dostopa do navideznega pomnilika 9ms, hitrost prenosa med navideznim pomnilnikom in glavnim pomnilnikom pa 32MB/s. (Čas t<sub>B</sub> je vsota dostopnega časa in časa, ki je potreben za prenos strani) (20 točk)
- 5. Napišite podprogram, ki iz izvorne tabele ITAB 8-bitnih predznačenih števil v ponorno tabelo PTAB prekopira le negativna števila. Podprogram sprejme 3 parametre: v indeksnem registru IX dobi naslov izvorne tabele, v indeksnem registru IY dobi naslov ponorne tabele, v registru A pa število elementov izvorne tabele. (20 točk)

## Primer:

```
ORG
                 $2000
ITAB
        FCB
                 34, 12, 55, -20, 125, -10, 10, -100, 0, 112
PTAB
        RMB
         . . .
                 #ITAB
        T'DX
                 #PTAB
        LDY
        LDAA
                 #10
                 PODPRG
        BSR
```

## 1. Odgovor na:

- a) Ko izvršujemo izvršiti več ukazov zaporedoma, vsi podatki pa še niso na voljo oz. so napačni.
- b) Strukturne nevarnosti, podatkovne nevarnosti in kontrolne nevarnosti.
- c) Pri ukazih, ki spreminjajo vrednost PC.
- d) Pri zadnjem ukazu pride do cevovodne nevarnosti, saj vrednost R6 še ni znana.

Urine periode	T <sub>1</sub>	T <sub>2</sub>	T <sub>3</sub>	$T_4$	T <sub>5</sub>	T <sub>6</sub>	T <sub>7</sub>
ADD R2, R3, R5	IF	ID	EX	MA	WB		
ADD R2, R4, R6		IF	ID	EX	MA	WB	
SUB R5, R6, R8			IF	ID*	EX	MA	WB

<sup>\*</sup>Podatek, ki ga potrebuje ID bo znan šele v času T<sub>6</sub>

2. 
$$f = 1,25 \text{ GHz} = 1,25 \cdot 10^9 \text{ s}^{-1}$$
  
 $H = 92\%$   
 $T_{ag} = 55 \text{ns}$   
 $T_a = 6 \text{ns}$   
 $T_{ap} = 1,6 \text{ns}$   
 $T_{ap} = 1,6 \text{ns}$   
 $T_{ap} = 1,6 \cdot 10^{-9} \text{s} \cdot 1,25 \cdot 10^9 \text{s}^{-1}$   
 $T_{ap} = 2 \text{ periodi}$ 

3. 
$$n = 32$$
  
 $N = 2^{32}$   
 $M = 512KB = 2^{19}B$   
 $m = 19$   
 $B = 64B = 2^{6}B$   
 $b = 6$ 

- a)  $\delta t. blokov = M/B = 512KB/64B = 8192$
- b)  $kontrolni\ del = 2^{n-b-s} * s = 2^{n-m} * m b = 2^{13} * 13 = 8.192 * 13 = 106.496b = 13KB$

d) Zaradi predpomnilniškega pravila 2:1, je lahko predpomnilnik pol manjši – 256KB

4. 
$$P = 64KB = 2^{16}$$
  
 $H-1 = 0.8*10^{.5}$   
 $T_{aB} = 9 \text{ ms} = 9^{.6} \text{ns}$   
 $K = 32MB/s = 2^{5} \cdot 10^{6} \text{B/s}$   
 $T_{ag} = 40 \text{ ns}$ 

$$T_B = 9ms + \frac{64KB}{32MB/S} = 9ms + \frac{2^{16}}{2^5 \cdot 10^6}s = 9ms + \frac{2^{11}}{10^3}ms = 9ms + 2,048ms = 11,048ms$$

$$T_a = T_{ag} + T_{ag} + (1 - H) \cdot T_B = 40ns + 40ns + (0,8 \cdot 10^{-5}) \cdot 11,048 \cdot 10^6 ns = 80ns + 88,384 \cong 160,4ns$$